

§ 135

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 28.4.2021 § 71 (liukastuminen)

HEL 2021-002517 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 28.4.2021 (71 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 28.4.2021 (71 §) päätöksellään hylännyt 11.2.2021 osoitteessa Takomotie tapahtuneeseen liukastumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa vahingonkorvauksesta 11.2.2021 kello 7.43 suojatiellä Takomotien ja Pitäjänmäen tien risteyksessä Takomotie 33:n kohdalla tapahtuneeseen, liukastumisesta johtuneeseen kaatumiseen liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan, että lakipalvelut-yksikön päällikön vaatimuksen hylkäävä päätös ei perustu todellisiin keliolosuhteisiin tapahtuma-aikaan. Aluetta ympäröivät jalkakäytävät olivat olleet hiekoitettuja, mutta suojatie, jolla liukastuminen tapahtui, oli hakijan mukaan ollut täysin hiekoittamaton. Erityisen liukkauden oli aiheuttanut edellisenä yönä satanut runsas lumi, jonka oli viereisen raidejokerityömaan raskaan ajoneuvoliikenteen seurauksena painautunut liukkaaksi, huomaamattomaksi jääkerrokseksi. Tämä oli vielä peittynyt päälle sataneeseen, kevyeen pakkaslumeen. Oikaisuvaatimuksen tekoajankohtaan mennessä hakijalle oli aiheutunut sairaalakuluja 1.192,70 € ja ambulanssikuljetuksesta 25,50 €. Laskuttamatta oli oikaisuvaatimusta tehässä ollut vielä runsaat 1.420 €.

Perustelut

Lautakunta viittaa yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä yhtyy yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheutta päätöksen muuttamiseen.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen ei pelkkä ajoittainen liukkaus synnytä kaupungin vahingonkorvausvastuuta, vaan edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä. Kaupungin vastuu ei ole tuottamuksesta riippumatonta ns. ankaraa vastuuta, joten pelkästään siitä, että talviolosuhteissa on tapahtunut liukastuminen, ei yksinään seuraa kunnossapitovelvollisen vahingonkorvausvastuuta.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten että kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta.

Ilmatieteen laitoksen (Helsinki, Kaisaniemi) tuntikohtaisesta havaintoaineistosta vahinkopäivää edeltäviltä päiviltä 9.2.2021 klo 00:00 - 11.2.2021 klo 7:30 ilmenee, että sademäärä koko aikavälillä on ollut niin vähäinen, että laitoksen tiedostossa sademääräksi on kirjautunut 0 mm. Lumensyvyys on pääosin pysytellyt jo aikaisemmin kertyneessä 29 cm:ssä kuitenkin siten, että ajoittaisen, vähäisen lumisateen seurauksena 10.2.2021 aamun tunteina klo 07:00-12:00 lumen syvyudeksi on kirjautunut 30 cm. Ajankohdan 10.2. klo 13:00 jälkeen lumensyvyys on jälleen ollut 29 cm. Runsasta lumisadetta ei siten ole esiintynyt. Lämpötila on pysytellyt selvästi pakkasen puolella vaihdellen tarkkailujakson aikana -9 °C pakkasasteen ja kaatumisajankohdan -17 °C pakkasasteen välillä.

Yksikön päällikön päätöksen perusteena on käytetty Forecan säätietoja, jotka käytännössä vastaavat näitä Ilmatieteen laitoksen tietoja vain pienin poikkeavuuksin. Sekä Ilmatieteen laitoksen että Forecan säätiedot vahvistavat, että säätila vahingon tapahtumisen ajankohtana 11.2.2021 klo 07:00-08:00 on ollut selkeä ja poutainen.

Vahinkoalueella oli suoritettu tarkastusajoa sekä vahinkoa edeltäneenä päivänä 10.2.2021 että vielä vahinkopäivän 11.2.2021 aamuna aikavälillä klo 00-06, jolloin ajoradoilla oli suoritettu liukkaudentorjuntaa hiekoittamalla. Ajorataa hiekoitettaessa hiekoitetaan myös suojatien kohta. Tiedot perustuvat kunnossapidon suorittajan päiväkohtaisiin päiväkirjamerkintöihin. Liukkaudentorjuntatoimenpiteillä ei aina voida täysin es-

tää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla (Vakuutuslautakunnan ratkaisu FINE-001397). Aina on jokin kohta, johon on mahdollista liukastua. Tästä syystä jalankulkijan tulee noudattaa talvella erityistä varovaisuutta.

Edellä mainitut ja muut asiassa esitetyt selvitykset osoittavat, että Helsingin kaupunki ei ole laiminlyönyt kunnossapitovelvoitteitaan.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle liukastumisen seurauksena syntyneestä vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §, 14 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 3 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 4 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 5 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 6 Oikaisuvaatimus 10.5.2021, liite kartta tapahtumapaikasta
- 7 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen joh-

dosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-Kirjeenä 3.5.2021. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 10.5.2021 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 3 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 4 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 5 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 6 Oikaisuvaatimus 10.5.2021, liite kartta tapahtumapaikasta
- 7 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Oheismateriaali

- 1 Ilmatieteen laitos 9.2.2021-11.2.2021 havainnot

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimuksen tekijä Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 28.04.2021 § 71

HEL 2021-002517 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 18.2.2021 esittänyt kaupungille yksilöimättömän suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakija on liukastunut ja kaatunut 11.2.2021 klo 7.43 osoitteessa Takomotie. Vaatimuksen mukaan hakija on liukastunut suojatiellä Takomotien ja Pitäjänmäentien risteyksessä. Hakija vaatii korvauksia vahingosta aiheutuneista, vielä yksilöimättömistä kuluista.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapitoluokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan. Vahinkopaikka on ajoradalla sijaitseva suojatie, ja se kuuluu hoitoluokkaan I.

I-luokan kaduilta torjutaan liukkaus ja poistetaan liikennettä haittaava lumi, sohjo ja jää välittömästi tai aamun työmatkaliikennettä varten kello 7 mennessä. I-luokan kevyen liikenteen väylän aurauksen lähtökynnys on 5 cm lunta. Toimenpideaika on aurauksen osalta neljä tuntia, kui-

tenkin niin, että klo 17 ja klo 3 välisenä aikana satanut lumi poistetaan klo 7 mennessä. Liukkaudentorjunnan osalta toimenpideaika on kolme tuntia, kuitenkin niin, että klo 18 ja klo 4 välisenä aikana havaittu tuntuvasti lisääntynyt liukkaus torjutaan klo 7 mennessä. Toimenpideaika alkaa siitä, kun säätilassa tapahtunut muutos aiheuttaa liukkauden tuntuvan lisääntymisen.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikalla on suoritettu tarkastuskäynti vahinkopäivänä 11.2 ennen vahinkoa ja vahinkoa edeltävänä päivänä 10.2. Tarkastuskäynnillä kunnossapidosta vastaava urakoitsija arvioi suoritettavien toimenpiteiden tarpeellisuuden olosuhteiden mukaan. Tarkastuskäynti voi kunnossapitotoimenpiteiden osalta tarkoittaa esimerkiksi hiekoitusta tai au-raamista.

Forecan mukaan vahinkopäivänä lämpötila on vaihdellut Kaisaniemen mittausasemalla tehdyissä mittauksissa $-13,2\text{ °C}$ ja $-17,5\text{ °C}$ välillä. Vahinkohetkellä lämpötila on ollut $-17,0\text{ °C}$. Sää on vahinkopäivänä ollut selkeä ja poutainen. Vahinkopäivä sijoittuu keskelle pitkää pakkasjaksoa, sää on pysynyt tasaisesti pakkasella vahinkoa edeltävien kahden viikon ajan. Lumikertymä on ollut vahinkopäivänä ja vahinkoa edeltävänä päivänä 29 cm. Sääolosuhteet eivät ole aiheuttaneet liukkauden tuntuva lisääntymistä vahinkopäivänä.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti. Liukkaudentorjuntatoimenpiteillä ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkaita siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla. Tästä syystä jalankulkijan tulee noudattaa talviolosuhteiden edellyttämää erityistä varovaisuutta.

Liukkaudentorjuntatoimenpiteillä ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkaita siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla (Vakuutuslautakunnan ratkaisu FINE-001397). Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikumisessaan huomioon

(HE281/2004, s.16). Hakija on liukastunut suojatiellä, jalkakäytävältä ajoradalle liikkuvan tulee noudattaa erityisesti talviolosuhteissa riittävää huolellisuutta.

Vallitsevan oikeuskäytännön mukaisesti ja asiassa saatujen selvitysten perusteella vahinkoaikaan vallinneet sääolot ja suoritettujen kunnossapidon toimenpiteet huomioiden kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti. Näin ollen kaupunki ei ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä ole asiassa korvausvelvollinen. Kyseinen vahinko on valitettava tapaturma, josta kaupunki ei ole vastuussa.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Sara Hagström, lakimiesharjoittelija, puhelin: 09 310 34723
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi